

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,
QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis vigesima-prima
mensis Novembris, anno Domini M. D. C. LXXI.*

M. ANTONIO GARNIER,
Doctore Medico, Præside.

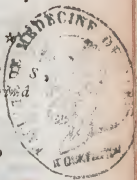
An Melancholici leniter purgandi?

I.

U M A N I corporis compagem morbis contrahendis, quàm sanitati : conservandæ aptiorem non immeritò dixeris. Ab expedito humorum fluxu, ab expeditâ vasorum flexilitate, à mutuâ & debitâ horum in se invicem actione sanitas; ab ipsis quâcumque de causâ labefactatis, pendet omne morborum genus. Numerosa, quibus humana gens obnoxia patet, morborum cohors ad duas classes potest contrahi : quarum una acutos, & qui cum rapido, altera chronicos, & qui cum lento ægrotantis periculo decurrunt, morbos comprehendit. Quàm latè pateat acutorum classis nemo non

* *Theses Autore M. GERYAISE, 1749.*

novit. Nec minùs latè extenditur chronicorum numerus. Sed inter hos vixillum indomabiliorem observant Medici quàm affectum melancholicum. Huic debellando purgantia quidem conferunt, sed onine purgantium genus huic scopo indifferinatim idoneum cave credideris. Ea tantum selige quæ noxios, & cautâ solutione priùs paratos, humores leniter subducunt.

I I.

AFFECTIO melancholica oritur ex illâ sanguinis & humorum diathesi, quam antiquiores Medici bilem atram dixerunt, & ru sùs idem morbus à mente ducens originem in corpore sano, sat brevi temporis spatio, ipsam bilem atram producit. In hoc affectu ægrotantes assiduò & pertinaciter delirij quâdam specie urgentur, & uni eisdemque cogitationi sese vel invito immorari, sibi ipsis conscii sunt. Hæc diathesis nihil aliud est quàm nimia humorum inspissatio, ratione cujus nonnisi in majoribus vasis expedite perficitur, in lymphaticis verò & membranosis tendinosisque ductibus torpido motu progreditur circulatio. Humores intus canalium parietibus adhærescunt, & diuturniori morâ acridinem contrahunt. Sic hujusce morbi essentia, in præternaturali acrimoniâ & consistitudine, tota consistit. Spissior hæc & acrior liquidorum indoles teneras lymphaticorum vasorum membranas distendit, nervulos ipsi intertextos distrahit, vellicat, corrodit, abrumpit. Quàm inde varia sobolescunt symptomata! Nonnè præ nimia cretismi *inconsistens* omnes turbantur secretiones & excretiones? Assidui doloris sentus in toto corpore nascitur. Et somni quies, & blandæ quietis spes omnis aufugit. Tristis anxietas ægrotantes dicitur, cum ipsis rusticatur, ambulat, pernoctatur. In pectore quasi angustato vitalis dilatabilem pulmonum alternatio coercetur, aut velut coerceri saltem perſentitur. Si jam acriores & vaporosæ stagnantis & putrescæ i humoris partes venulis impressæ præforbentur, ad cor & cerebrum circulationis impetu abripiuntur, ipsisque labem nullam non inferunt. Quænam ergò remedia tot tamque diris symptomatibus & præcavendis & sanandis idonea? Præstantissimorum Medicorum scripta evolve. Ubique commendantur ea quæ fluxiles adhuc partes conservent, quæ inspissatas fluxiles reddant, quæ natam acrimoniam obrundant, & destruant; quæ denique dulcedinem amissam restituere valeant. Taliâ sunt, motus & animi & corporis moderatus, diætâ tenuis & laxans, tomnus largior in locis subhumidis & modicè frigentibus, medicamentâ quibus acre irritans demulcetur, oleosum terrestre resolvitur, vasa emolliuntur rigentia, & quorum leni stimulo ordinatiores vasorum motus excitantur, ut levâ decocta plantarum refrigerantium & molliter aperientium, juscula ex oleribus lenissimis, mellita, ferum lactis, succi fructuum horæorum, extracta lenia, Rhob sambuci & mororum, myva cydoniorum, sapæ acido-dulces, & ea omnia quibus liquidi subtilioris copia potest incrementum, & dissolvi partium liquidarum inter se archior concatenatio. Quæcumque contrariis effectibus producendis opportuna sunt, ubique dissuadentur, & prosus insegura demonstrantur.

I I I.

CUM porrò in melancholici affectus curatione tanta sit Medicorum sedulitas in dissolvendis & diluendis nimium condensatis humoribus, quis non animadvertit quot & quantas in corpore procellas validiora existunt purgantia?

Hæc duplici potissimum ratione noxam inferunt. 1°. Acri, quam in glandulis intestinalibus excitat irritatione, tantam fluidorum secretionem promouent, ut liquores in corpore residui crassiores reddantur. 2°. Hæc eadem irritatione, dolores quibus ægri tacite priusangebantur; immaniter adaugment. Verum nil simile metuendum ex blandis purgantibus. Quotuplici nocent validiora, totuplici promouunt titulo lenia carthartica; 1°. blando, quo pollent, stimulo tubi intestinalis fibras se à inertes vellicant, & in molles contractiones adigunt; unde ea tantum accidit secretio, quæ humores exitui paratos, & ad intestina jam delatos leniter emungat, non violenter extrahat. 2°. Moderatâ hæc evacuatione vasa noxi humoribus pro parte exonerantur. Suspiciandi denique locus, quod tantilla medicamenti pars ad sanguinis massam devoluta, & cum ipsâ repetitis circuitibus permixta, ipsius concretiones aliquantulum sit dissolutura.

I V.

SI quis jam attentè perpenderit genuinas melancholici affectûs causas, ultrò fatebitur ea omnia sedulò vitanda esse, quæ immodicas fluidorum evacuationes producant. Reverà ubinàm morbus ille frequentior quàm in regionibus calidis? Quosnam sæpius aggreditur, quàm eos qui Venere utuntur immodicâ, qui amore aut gaudio vividiori sese abripi, vel mœrore aut metu sese nimium affici patiuntur? Hæc omnia liquida nervosa cerebri fingunt, exhauriunt. Neque hæc sola melancholiæ efficiendæ apta sunt, sed etiam quæcumque sanguinis confectionem, humectationem, circulationem, & defæcationem turbant, imminuant, impediunt; ut morbi acuti, mutata assueti victûs ratio, cibi acriores, liquores fermentati, adstringentium usus diuturnior, secretiones & excretiones suppressæ, aut præter modum adauctæ, aër æstuans & fervido calore humores exassans, robustior deniquè corporis compages, & in enodandis densâ caligine obnubilatis difficultatibus, diù & fortiter intenta mentis vividior & penetrantior acies: quæ omnia effectus suos exerunt tenuiores & mobiliores sanguinis partes dissolando. Indè liquet quod contraria in remedium electu semper sint quærenda,

V.

QUANTUMVIS rationi consentanea videatur proposita curationis methodus, nullos tamen nobis esse adversarios, absit ut credamus. Multi nobis obijciunt emesum in hoc affectu curando non minus esse efficacem quàm purgantia, etiam leniora. Nec ipsi nos imus inficias, sed nullum ex emesi fructum esse sperandum contendimus, nisi molliter promoveatur: quæ ad hanc normam celebrata æquipollet blandæ catharsis actioni. Imò alii ulteriùs progredientur, & ipsa etiam purgantia vehementiora, inquierunt, curationem absolunt, nam sæpè curatus fuit hic morbus subito superveniente spontaneâ atræ bilis per superiora & inferiora reiectione. Cùm verò Medicus in morborum curatione se fidum naturæ imitatore debet ostendere, vestigiis tam distinctè impressis insistat, necesse est. Hujusce axiomatis energiam tam inconcussam nosmet ipsi agnoscimus, quàm qui maximè. Sed cùm natura spontaneis evacuationibus materiem morbificam e corpore expellit, hæc materiès multimodis humorum circuitibus, diuturno vasorum motu, & valido horum in humores contentos renixu subacta priùs, & fluxilis fuit redlita. Cùm ergò melancholicos nonnisi leniter purgandos suademus, naturam quoque ipsam ducem nos sequimur. Eas solum mate-

4

ries educi iubemus, quæ exitui paratæ sunt, quæ verò nimium adhuc tenaces; intactas re inquitur, donec adhibendorum alterantium beneficio satis diluæ, ad exitum fiant obsequiosæ. Si properantiùs & validiùs atræ bilis tentaretur exturbatio, aut ipsa laudabilis humorum pars è sanguine emungeretur, aut morbifica materies æquo promptiùs & abundantius exsoluta, in viscera vitæ necessaria subito impetu irrumpens, mortem citissimam pro exoptata sanatione inferret. His ita dilutis inanibus argumentis, nonnè inconcussa manet nostra hæc conclusio?

Ergò Melancholici leniter purgandi.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Bertrandus DUPUY.

*M. Petrus Maria VIEL-
LARD. M. Petri POIS-
SONNIER, Lectoris &
Professoris Regii Vicarius
& successor à Rege des-
ignatus.*

*M. Joannes - Franciscus
PARIS.*

M. Joannes COLOMBIER.

*M. Ludovicus - Henricus
BOURDELIN.*

*M. Dionysius - Claudius
DOULCET.*

*M. Joannes - Carolus
DES ESSARTZ,*

*M. Ludovicus - Alexander
CÉZAN,*

*M. Bartholomæus - Tuffa-
nus LE CLERC, Conser-
liarius Medicus Regis or-
dinarius in ejus Castellis.*

Proponerat Parisiis CLAUDIUS-ANDRÆAS GOUBELLY, Parisinus,
Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus,

A. R. S. H. 1771. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis Quillau, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1771.